

నవదుర్గా పంచకమ్ (మన్దాక్రాంతా వృత్తమ్)

పల్లవి

- ఓం ఐం హ్రీం శ్రీం వర మను తనుం మాతరం రాధయే హమ్।
- ఆయది క్షాంత ప్రమితి సదయాం మాతృకాంతాం శ్రయే హమ్

అనుపల్లవి

సర్వారిష్ట ప్రశమనకరీం మాతరం పూజయే హమ్।

దుర్గాం దేవీం నవవిధ గుణాం సచ్చిదానంద రూపామ్॥

చరణం

1) మేనా పుత్రీం శివ నిజపతిం శైలపుత్రీం భజే హమ్

దీక్షాధారాం వ్రత విధి పరాం బ్రహ్మచారిణ్యమాం తామ్

లక్ష్మీరూపాం వినత సుఖదాం చంద్రఘంటాం భజే హమ్

కూష్మాండాంతాం కలుష హరణాం చోదయిత్రీం మహేశీమ్॥ 1

2) వాత్సల్యేతా యదర పరిగతా స్కందమాతా ప్రణమ్యా|

సౌమ్యాం నేత్ర త్రయ సుభరణాం నౌమి కాత్యాయనీం తామ్|

కాళీ నిత్యా పరిహృత తమాః కాలరాత్రీడితా సా|

జ్ఞానానందా గురువర నిభా సా మహా గౌరికా మే|| 2

3) దాత్రీ సిద్ధిం పర మభయదా సిద్ధిదాత్రీ భవానీ|

వాచం వాచం ప్రణత శిరసా నామ దుర్గాంబికాయాః|

మోచం మోచం ద్వయగత భయం ధన్యజీవో భవాని|

బ్రహ్మానందం నిరుపమఘనం తద్దయాయా భజామి|| 3

4) మందం మందం మమ.కృతి.మతాం కర్తృతా పాశభేత్త్రీ

మందాక్రాంతా సిద సులవన క్లేశ జాతాపనోదామ్

మన్దే పుంసి ప్రణత సుజనే పూర్ణకారుణ్య దృష్టిమ్

మన్దస్త్రిత్యా నిశ సమవనీం మాతరం భావయేహమ్|| 4

భావార్థము

1.ఓం ఐం హ్రీం శ్రీం వర మను తనుం మాతరం రాధయే హమ్|

ఓంకార ఐంకార హ్రీంకార శ్రీంకారములనే శ్రేష్ఠమైన మంత్రములను తన రూపముగా కలిగినటువంటి అమ్మవారిని పూజిస్తున్నాను.

2.ఆదిక్షాంత ప్రమితి సదయాం మాతృకాం తాం శ్రయే హమ్|

వాస్తవానికి 'అ'కారము మొదలుకుని 'క్ష'కారము వరకు ఉన్న వర్ణముల తత్త్వ జ్ఞానమును అనుగ్రహించే (తద్వారా ప్రపంచ సారమును అందించే) మాతృకాదేవతను ఆశ్రయిస్తున్నాను.

3.సర్వారిష్ట ప్రశమనకలీం మాతరం పూజయే హమ్|

ఈ జ్ఞానము వలన మా అరిష్టములన్నీ కూడా తొలగించే అమ్మవారిని ప్రార్థిస్తున్నాను. (అనగా బీజాక్షర జపము, వాటితో చేసే పూజల వలన దోషాలు తొలగిపోతాయి.)

4.దుర్గాం దేవీం నవవిధ గుణాం సచ్చిదానంద రూపామ్||

ఇలా మనలను అనుగ్రహించే సచ్చిదానంద రూపిణి అయిన దుర్గా అమ్మవారు 9 ఆకారాలతో నవదుర్గలు అనే పేరిట విరాజిల్లుతున్నది. (ఇకపైన ఆ నవదుర్గలను స్మరించుకుందాం.)

1.మేనా పుత్రీం శివనిజపతిం శైలపుత్రీం భజే హమ్|

శైలపుత్రి అనగా హిమవంతుని కుమార్తె. ఈమె తల్లి మేనాదేవీ. ఇలా గిరిజా రూపములో అవతరించి, శివుడిని భర్తగా పొందిన శైలపుత్రీ దేవిని నమస్కరిస్తున్నాను.

2.దీక్షా యథారాం వ్రతవిధి పరాం బ్రహ్మచారిణ్యమాం తామ్।

శివుడిని పాండాలంటే అకుంఠితమైన దీక్ష కావాలి. అందుకు మౌనము నిరాహారత్వము మొదలైన వ్రతములు అవసరము. అటువంటి కఠినవ్రతమును ఆచరించిన బ్రహ్మచారిణి (ఉమాదేవిని) భజిస్తున్నాను.

3.లక్ష్మీరూపాం వినత సుఖదాం చంద్రఘంటాం భజే హమ్।

తనకు మొక్కిన వారికి దారిద్ర్యము లేకుండా చేసి సుఖమును కలిగించే చంద్రఘంటా దేవి లక్ష్మీ స్వరూపము. ఆవిడను సేవిస్తున్నాను.

4.కూష్మాండాం తాం కలుషహరణాం చోదయిత్రీం మహేశీమ్।

మన పాపాలను పోగొట్టే అమ్మవారి రూపానికి కూష్మాండా అని పేరు. (కూష్మాండ మంత్రములు మహాపాతకములను సహితం పోగొడతాయని వేదము చెప్తుంది.) మహేశ్వరుడి పట్టపురాణి అయిన ఆ దుర్గాంబిక, మన బుద్ధులను సన్మార్గమునందు ప్రేరేపించి రక్షించుగాక.

5.వాత్సల్యేతా యదరపరిగతా స్కందమాతా ప్రణమ్యా।

తల్లి యొక్క ప్రధానమైన గుణములు వాత్సల్యము, ఆదరణ. ఇటువంటి ప్రేమాదర మూర్తిని స్కందమాత అన్నారు. కుమారస్వామికి తల్లి అయిన దుర్గాదేవికి మాతృ సుఖము కావాలి అనుకునేవారు నమస్కరించాలి.

6.సౌమ్యాం నేత్ర త్రయ సుభరణాం నౌమి కాత్యాయనీం తామ్।

పువ్వులాంటి కోమలమైన ముఖము కలది కాత్యాయనీ దేవి. ఈవిడకి 3 నేత్రములున్నాయి. సౌమ్య స్వభావము కావాలనుకునే నేను కాత్యాయనికి నమస్కరిస్తున్నాను. (ఈమె కాత్య మహర్షికి కుమార్తెగా అవతరించిందని పురాణ ప్రసిద్ధి).

7.కాళీ నిత్యా పరిహృత తమాః కాలరాత్రీడితా సా|

తమో గుణముకు సంకేతమైన నల్లని రంగులో భాసిల్లే దేవిని కాళీ అన్నారు. మనలోని అజ్ఞానమనే చీకటిని పోగొట్టే ఈ కాళరాత్రీ దేవికే నిత్య అని మరో పేరు. నాలోని తామసిక ప్రవృత్తిని ఉపసంహరించేందుకై, ఈ కాళరాత్రీదేవి నా చేత స్తుతించబడినది.

8.జ్ఞానానందా గురువర నిభా సా మహా గౌరికా మే|

తామసిక ప్రవృత్తి పోయిన తరువాత మిగిలే, శుద్ధ జ్ఞానము వలన కలిగే ఆనందమునే తన రూపముగా కలిగినది మహాగౌరి. మనకు జ్ఞానమునందించే సమయంలో అమ్మవారు గురురూపముగా విరాజిల్లుతూ, ఆనందమయస్థితికి చేరుస్తుంది.

9.దాత్రీ సిద్ధిం పర మభయదా సిద్ధిదాత్రీ భవానీ|

ఆ జ్ఞానానందము వలన మనకు పరమార్థము సిద్ధిస్తుంది. ద్వైతభావము లేదు కాబట్టి భయము కూడా ఉండదు. ఇలా మోక్షమును ఇచ్చే భవానీదేవి సిద్ధిదాత్రీ అనే 9వ పేరుతో ప్రసిద్ధమైనది.

1.వాచం వాచం ప్రణత శిరసా నామ దుర్గాంబికాయాః|

2.మోచం మోచం ద్వయగత భయం ధన్యజీవో భవాని|

3.బ్రహ్మానందం నిరుపమ.ఘనం తద్దయాయా భజామి||

ఆ దుర్గాంబిక యొక్క నామములను భక్తితో శిరస్సు వంచి పలుకుతూ, పలుకుతూ ఇతరుల వల్ల వస్తుందని భావించే భయమును వదిలిపెడుతూ, నేను ధన్యజీవిని కావాలి ఇలా భయము పోగా మిగిలేది నిరుపమానమైన బ్రహ్మానందమే. ఆ ఆనందాన్ని అమ్మవారి దయవల్ల పొందుతున్నాను.

• మందం మందం మమ.కృతి.మతాం కర్తృతా పాశభేత్రి॥

మందాక్రాంతా సిద సులవన క్లేశ జాతాపనోదామ్।

మన్దే పుంసి ప్రణత సుజనే పూర్ణకారుణ్య దృష్టిమ్।

మన్దస్త్రిత్యా నిశ సమవనీం మాతరం భావయేహమ్॥

వాస్తవముగా అమ్మవారు భక్తులను అనుగ్రహించే విధానము చాలా గొప్పగా ఉంటుంది. తాను ఏదైన పని చేస్తున్నాను అనుకునే వాడికి వాటిపై అధికారము, ఫలాపేక్ష ఉంటాయి. ఇదే మమకారము. తద్వారా సుఖ దుఃఖాలు ఉంటాయి. కాబట్టి సుఖదుఃఖాలకు మూలము తాను చేస్తున్నాను అనే అహంకారమే.

తనను ఆశ్రయించిన ప్రతివ్యక్తిలోని మమకారమనే మోహపాశమును, నెమ్మదినెమ్మదిగా తొలగిస్తుంది. అసిదము అంటే కత్తి. (వైద్యుడు నొప్పి తెలియకుండా చికిత్స చేసినట్లుగా) జ్ఞానమనే కత్తితో నెమ్మదిగా ఛేదించి, మనయొక్క క్లేశములన్నింటిని పోగొడుతుంది.

మందకొడి వారైనా పర్యాలేదు. మంచితనమును గలిగిన భక్తుల యందు అమ్మవారు, పూర్ణమైన కరుణాదృష్టిని కలిగి ఉంటుంది. కేవలం, తన మందహాసము చేతనే మనకు కావలసిన రక్షణ ఇచ్చే, ఆ జగదంబను మనసారా భావన చేస్తున్నాను.

మన్మథ నామ సంవత్సర దేవీ నవరాత్రి

సరస్వతీపూజ 18- 10- 2015

నవదుర్గా పంచకమ్ - (మందాక్రాంతా వృత్తమ్)

ओं ऐं ह्रीं श्रीं वर मनु तनुं मातरं राधयेऽहम्।
 आऽदि क्षान्त प्रमिति सदयां मातृकां तां श्रयेऽहम्
 दुर्गा देवीं नवविध गुणां सच्चिदानन्द रूपाम्।।
 सर्वारिष्ट प्रशमनकरीं मातरं पूजयेऽहम्।। 1।।

1. मेना पुत्रीं शिव निजपतिं शैलपुत्रीं भजेऽहम्।
 2. दीक्षाऽधारां व्रत विधि परां ब्रह्मचारिण्युमां ताम्।
 3. लक्ष्मीरूपां विनत सुखदां चन्द्रघण्टां भजेऽहम्।
 4. कूष्माण्डां तां कलुष हरणां चोदयित्रीं महेशीम्। 2।।

5. वात्सल्येता ऽदर परिगता स्कन्दमाता प्रणम्या।
 6. सौम्यां नेत्र त्रय सुभरणां नौमि कात्यायनीं ताम्।
 7. काळी नित्या परिहृत तमाः कालरा.त्रीडिता सा।
 8. ज्ञानानन्दा गुरुवर निभा सा महा गौरिका मे। 3।।

9. दात्री सिद्धिं पर मभयदा सिद्धिदात्री भवानी।
 • वाचं वाचं प्रणत शिरसा नाम दुर्గాम्बिकायाः।
 • मोचं मोचं द्वयगत भियं धन्यजीवो भवानि।
 • ब्रह्मानन्दं निरुपमघनं तद्द्याया भजामि।। 4।।

• मन्दं मन्दं मम.कृति.मतां कर्तृता पाशभेत्त्री।।
 • मन्दाऽक्रान्ता ऽसिद सुलवन క్లేశ జాతాపనోదామ్।
 • మందే పుंसి ప్రణత సుజనే పూర్ణకారుణ్య దృష్టిమ్।
 • మందస్మిత్యా ఽనిశ సమవనీం మాతరం భావయేఽహమ్।। 5।।

నవదుర్గా పంచకమ్ - (మన్దాక్రాంతా వృత్తమ్)

- ఓం ఐం హ్రీం శ్రీం వర మను తనుం మాతరం రాధయే హమ్.
- ఆఽది క్షాంత ప్రమితి సదయాం మాతృకాం తాం శ్రయే హమ్
- దుర్గాం దేవీం నవవిధ గుణాం సచ్చిదానంద రూపామ్..
- సర్వారిష్ట ప్రశమనకరీం మాతరం పూజయే హమ్.. 1..
1. మేనా పుత్రీం శివ నిజపతిం శైలపుత్రీం భజే హమ్.
2. దీక్షాఽధారాం వ్రత విధి పరాం బ్రహ్మచారిణ్యుమాం తామ్.
3. లక్ష్మీరూపాం వినత సుఖదాం చంద్రఘ్ణాం భజే హమ్.
4. కూష్మాణ్డాం తాం కలుష హరణాం చోదయిత్రీం మహేశీమ్. 2..
5. వాత్సల్యేతా యదర పరిగతా స్కందమాతా ప్రణమ్యా.
6. సౌమ్యాం నేత్ర త్రయ సుభరణాం నౌమి కాత్యాయనీం తామ్.
7. కాళీ నిత్యా పరిహృత తమాః కాలరాత్రీడితా సా.
8. జ్ఞానానన్దా గురువర నిభా సా మహా గౌరికా మే. 3..
9. దాత్రీ సిద్ధిం పర మభయదా సిద్ధిదాత్రీ భవానీ.
- * వాచం వాచం ప్రణత శిరసా నామ దుర్గాష్టికాయాః.
- * మోచం మోచం ద్వయగత భయం ధన్యజీవో భవాని.
- * బ్రహ్మేనందం నిరుపమఘనం తద్దయాయా భజామి.. 4..
- * మందం మందం మమ.కృతి.మతాం కర్తృతా పాశభేత్తీ..
- * మన్దాఽక్రాంతా సిద సులవన క్లేశ జాతాపనోదామ్.
- * మందే పుంసి ప్రణత సుజనే పూర్ణకారుణ్య దృష్టిమ్.
- * మందస్త్రిత్యా నిశ సమవనీం మాతరం భావయే హమ్.. 5.